

van Wall Street is echter vaak niet langer dan een dag.”

Intel bestaat al ruim een halve eeuw en is een bedrijf met een lange adem. In 1971 kwam het met de eerste commerciële microprocessorchip van de wereld. Op de beurs beleefde de grootste Amerikaanse chipfabrikant naar omzet de beste tijden rond de millenniumwisseling. Momenteel gaat het echter niet geweldig. Intel maakt verlies, de omzet is vorig jaar met een vijfde gedaald en de beurskoers is gehalveerd. Intel verliest markt-aandeel aan concurrenten. De pc-markt ligt op zijn gat.

Maar de overheden hebben het bedrijf in de armen gesloten. Het geplande bedrijventerrein in Duitsland moet in totaal liefst duizend hectare gaan beslaan, en dat gaat daar een immense impact hebben.

**INTEL KWAM
IN 1971 MET
DE EERSTE
COMMERCIEËLE
MICRO-
PROCESSOR-
CHIP VAN
DE WERELD**

AUTONOMIE

Dit verhaal gaat echter niet over de hamsterpopulatie die bedreigd wordt ten zuidwesten van Maagdenburg, of de inwoners van de slaperige dorpen in de buurt die zijn opgeschrikt door de plannen. Ook niet over halfgeleiders of een individuele investering van een Amerikaans bedrijf op een afgelegen plek in de voormalige DDR. Dit verhaal gaat over iets groters: de wens naar meer strategische autonomie van Europa én de VS in een tijd van toenemende geo-economische conflicten.

Tussen de VS en Europa dreigt een oorlog uit te breken over de inzet van staatssteun om bedrijven te trekken. Zowel de Verenigde Staten als Europa wil de binnenlandse productie van halfgeleiders stimuleren en de eigen lokale toevokerketens versterken met megasubsidies. De Amerikaanse Intel-topman Pat Gelsinger ziet een unieke mogelijkheid om zijn halfgeleiderbedrijf op te stoten in de concurrentieslag met Aziatische bedrijven. Met de hoge investeringen in de productie van geavanceerde chips wil hij Intel in zijn “oude glorie” herstellen.

In de Amerikaanse staat Ohio ging in september de eerste ceremoniële schop de grond in, in aanwezigheid van president Joe Biden. Daar wordt gebouwd aan “de toekomst van Amerika” met de nieuwste chipfabrieken, zei Biden met Gelsinger aan zijn zijde. De eerste twee productiefaciliteiten in de VS zullen naar verwachting in 2025 klaar zijn.

SUBSIDIES

Ondanks het wroeten van een handjevol graafmachines in de aarde bij Maagdenburg, wacht men hier nog op de ceremoniële aftrap. Intel hoopt de productie in Duitsland in 2028 te kunnen beginnen, maar dan moeten Brussel met zijn goedkeuring en de Duitsers met subsidiegelden wel doorkomen.

De internationale concurrentie om de gunst van grote ondernemingen als Intel neemt sterk toe. Europa wedijvert inmiddels niet alleen met China, maar ook met de Verenigde Staten. De Amerikanen maakten onlangs liefst 370 miljard dollar vrij voor subsidies, belastingvoordelen en zachte leningen voor groene investeringen zoals die van Intel in eigen land.

Volgens Kerstin Bernoth van de Berlijnse denktank DIW kunnen de enorme voordelen in de VS “verstreckende negatieve gevolgen” hebben voor Europa als industriële locatie. “Voor bedrijven met plannen voor nieuwe productiefaciliteiten, kan het aantrekkelijk zijn de productie naar de VS te verplaatsen. De Amerikaanse regelingen zullen zeker een rol spelen. Maar naast de gehoopte toegang tot de Amerikaanse markt spelen altijd interne bedrijfsaspecten een rol – die aspecten ken ik niet.”

In de concurrentiestrijd hebben de Amerikanen niet alleen diepere zakken. Hun regelingen zijn ook eenvoudiger én daarbovenop hebben ze nog het voordeel van veel goedkopere energie. Amerika is vergeleken met vorig jaar veel aantrekkelijker geworden als productielocatie. Dit verslechtert de concurrentiepositie van Europa nog meer en dat baart Holger Schmieding zorgen. “We mogen niet in een strategisch belangrijke sector te afhankelijk worden of blijven van buitenlandse leveranciers”, zegt de Berenbergeconoom. “We moeten ervoor zorgen dat wij in Europa een basis van essentiële industrieën houden.”

ONRENDABEL

Het goede nieuws voor Duitsland is dat Intel vooralsnog zowel in Maagdenburg als in Ohio een megaproductielocatie wil bouwen, en dat voor beide locaties de staatssteun van historische omvang lijkt te worden.